

1. Obiekt

BRAMA BETANIA /obiekt pielgrzymkowego zespołu kalwaryjnego, por. karta zbiorcza: kalwaria wambierzycka, nr 23/

2. Czas powstania

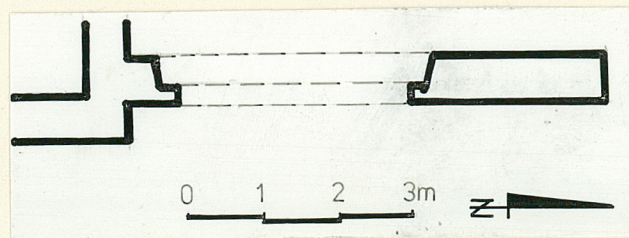
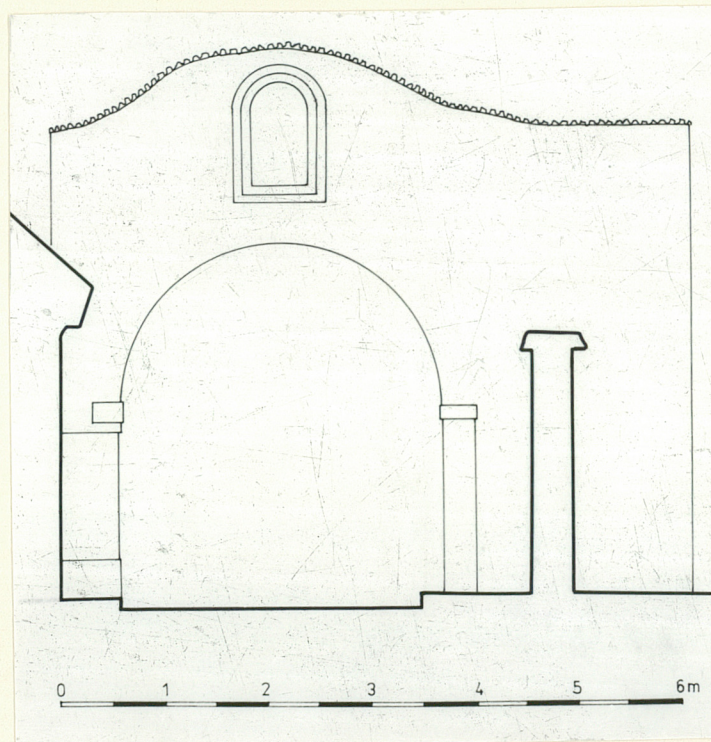
1 poł. XIX w.

3. Miejscowość

WAMBIERZYCE

6953

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

Anna Mitkowska
lipiec 1976 r.ul. Michałowskiego 5 m.6., 31-126 Kraków
/w posiadaniu prywatnym/autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

4. Adres

Wambierzyce,
ul. Szpitalna

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo **wałbrzyskie**gmina **Radków**pow. **Włodzko**6. Poprzednie nazwy miejscowości **Albendorf/XVI****-XXw./, Hl. Gottesstadt/XIXw./Wam-**
-ric/XIXw./, Jeruzolima Kłodzka
/XVIII-XIXw./, Albertivilla/XIII-
XVw./, Wieś Wojciecha/XIII-XVw./7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975województwo **wrocławskie**powiat **Nowa Ruda**8. Właściciel i jego adres **Parafia Rzym.****-Katol. w Wambierzycach,**
Pl. 25 -lecia 18/20
57-411 Wambierzyce9. Użytkownik i jego adres **Parafia****Rzym.-Katol. w Wambierzycach,**
Pl. 25 -lecia 18/20
57-411 Wambierzyce

10. Rejestr zabytków

Nr

535/1997

data

7.11.1968

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Nazwiska budowniczych bramy nie są znane. Wiadomo jedynie, że obiekt wybudowany został ok. 1683 r., początkowo jako drewniany, w kilka lat później zastąpiony nowym murowanym. W 1825 r. bramę restaurowano. W dzisiejszej postaci Brama Betania pochodzi z 1 poł. XIX wieku. Jest to budowla ludowa barokizująca.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Brama Betania będąca obiektem kalwarii wambierzyskiej, zlokalizowana została w północno-zachodniej części miasta, w bezpośrednim sąsiedztwie kaplicy Jezus Głosi Zmartwychwstanie, przy ul. Szpitalnej w Wambierzyskach. Jest to budowla murowana, tynkowana, wzniesiona na planie prostokąta, w kompozycji bryły i elewacji pozorująca bramę jerozolimską /zgodnie z wymogami ideowymi zespołów kalwaryjnych/. Bramę pokryto blachą falistą. Obiekt nie posiada żadnych instalacji.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
32,5 m ³	-	pielgrzymkowe	pielgrzymkowe
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Ostatnie poważniejsze prace konserwatorskie prowadzono w obiekcie w pierwszych latach XX wieku.</p> <p>Obecnie trwają przygotowania do podjęcia remontów wszystkich obiektów kalwarii wambierzyckiej /patrz: R. Szewczyk, Ekspertyza techniczna ...Bazyliki, Kaplic Kalwarii w Wambierzycach, Wrocław 1972, maszynopis w Biurze Studiów i Dokumentacji Zabytków we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5/.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Fundamenty i ściany bramy zawilgocone, widoczne są niewielkie ubytki tynku i korozja pokrycia.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Osuszenie fundamentów i ścian, wykonanie urządzeń odwadniających, wymiana pokrycia.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Dokumenty archiwum parafialnego dotyczące kalwarii wambierzyckiej uległy zniszczeniu.

22. Bibliografia

1. Andächtige Betrachtungen ...zu Albendorf, Albendorf /1822/; wyd. II Wünschelburg 1898.
2. J.D. Hatscher, Der Wallfahrtsort Albendorf, Albendorf /1858/; wyd. II Albendorf 1870.
3. Anna Mitkowska, Kalwaria wambierzycka i założenia kalwaryjne na Śląsku, rozprawa doktorska, maszynopis w Bibliotece Głównej Politechniki Wrocławskiej, Wyb. Wyspiańskiego 27 i w Bibl. Inst. Hist. Arch., Sztuki i Techniki Polit. Wr., ul. Prusa 53/55 /w pracy zamieszczono pełny spis literatury dotyczącej kalwarii w Wambierzycach/.
4. E. Zimmer, Albendorf ..., Breslau 1898.
5. E. Zimmer, Kurze geschichte des Wallfahrtsortes Albendorf, Breslau 1908.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Na znanych widokach kalwarii wambierzyckiej Brama Betania nie jest widoczna.

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Anna Mitkowska
Wrocław, 18.08.1978.

26. Sprawdził

11. Plan sytuacyjny, zdjęcia

